

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 122.

V Ljubljani, v torek 29. maja 1888.

Letnik XVI.

1863—1888

Premilostljivemu, prečastnemu
gospodu, gospodu

JAKOBU

knezoškofu ljubljanskemu itd.

ob petindvajsetletnici mašništva njegovega.

Pusti svet, opravke svoje,
»Sursum corda« v domu poje
Mož pobožen, rajski svat.
Vse obrne v božjo slavo,
Mitra kinča sveto glavo,
Papež piše: »Ljubi brati«

J. Koseski.

Rim.

Ljubljana.

Zverno vdanostjo smo verniki ljubljanske vladikovine po smrti vladike blagega spomina, pokojnega Krizostoma, pričakovali izvolitve novega škofa, ker vedeli smo, da apostoli sicer mrjó, da pa nikdar ne umrje apostolat. — Sosedna Štajerska, posestrina naša, nam je kmalu poslala novega škofa, rojaka slovenskega, od ljutomerskih goric. Sprejeli smo ga kot verni katoličani s spoštovanjem in vdanostjo, kot Slovenci svojega rojaka z veselim srcem, tembolj ker je glas o njegovih apostolskih krepostih prehitel njegov prihod, da si je že s svojim lepim slovesom pridobil srca svojih bodočih podložnih, preden je prišel v našo sredo. — Od tedaj bodo kmalu minula štiri leta, in v tem kratkem času se je prepričala škofija ljubljanska, da ni gojila zastoj lepih nád o svojem novem škofu. Zato so verniki s svojimi duhovniki že pri različnih prilikah kazali ljubezen, vdanost in spoštovanje, katero gojijo do ljubljenega svojega škofa — a letos, te dneve se nam ponuja prelepa prilika, da tudi javno pokažemo svetu, kako v tesni ljubezni da se družita pri nas škof in vernik njegov. Ker je bil naš premil. vladika dne 30. majnika 1863 posvečen v Rimu novomašnik, praznuje jutri 25letni jubilej svoje duhovske službe, prilika prelepa, da se pomenljivega slavnostnega dne radujemo s svojim jubilantom.

Do nastopa njegovega na stolico ljubljanskih škofov nam je sicer prevzvišenega jubilanta življenje in delovanje bolj skrito, a uprav to, da ga je Bog poklical v častno službo katoliškega škofa, priča nam jasno, kako zvesto in natančno da je do tedaj izvrševal dolžnosti svojega poklica, da je bil sposoben tudi za težje breme višje pastirske službe. Klanjamo se zato pri tej slovesni priliki svojemu prevzvišenemu jubilantu, vedoč, da je on namestnik Kristusov, katerega je postavil sv. Duh, da vlada Cerkev božjo, da po besedah apostolovih »oznanuje besedo, da ne jenja, bodisi priložno ali nepriložno, da prepričuje, prosi, svari z vsem potrpljenjem in naukom«.

Toda ne le vera, tudi srce naše nas sili k veselju. V času svojega bivanja med nami si je namreč premil. knez s svojo ljubeznjivostjo, prijaznostjo in častitljivo gorečnostjo pridobil popolno srca svojih vernikov. Prepričati se zvestobe in vdanosti svojih podložnih imel je priliko prečastni naš jubilar na svojih potih po deželi, kjer je bival med dobrim, pobožnim svojim ljudstvom; prepričal se je, da naš v časnem imetju borni narod je bogat v zvesti ljubezni do svojega škofa.

Posebno pa se veselje jubileja s premilostivim vladiko duhovniki njegove škofije, ki so povsod v posebni zvezi s svojim škofom. Kdor namreč je bil priča pri najlepšem in pomenljivišem trenutku mladomašniškega življenja, kdor je videl, kako pri mašnikovem posvečevanju kleči novi mašnik pred svojim škofom, kako ga roko v roki in oko v oko vpraša višji pastir: Obljubiš li meni in naslednikom mojim pokorščino in vdanost? — in kako se s poljubom miru po dani obljubi ločita oče in sin, za vselej z duhovno vezjo tesno zvezana — tak vé in ume, zakaj da je in mora biti duhoven vedno tam, kjer je škof njegov, tak spozna, da je ta zveza neločljiva.

In ako le mimogredoč omenimo, kako ima prečastni naš jubilar za časa potrebe odprte oči, odprto srce in odprte roke, potem bo tudi jasno, zakaj da se duhovščina in verni ljubljanske škofije tako tesno kakor prejšnjih oklepajo tudi sedanjega škofa. Pastirske okrožnice njegove pričajo, kako mu je pri srci časna, posebno pa večna sreča njegovih vernikov. On ne poseza sicer neposredno v burno, strasti-polno politično življenje, pač pa povdarja po svojih okrožnicah, kako bodi med katoličani javno življenje; to nam spričuje njegov lepi razglas o volitvah l. 1885.

Posebno pozornost obrača časopisju in sploh katoliškemu tisku; in v tem oziru je omeniti, da je On pokrovitelj »Katoliškemu tiskovnemu društvu«, ki ima uprav v tem oziru izpolnjevati prevažno nalogo. — Kako mu je mar prava blaginja narodova, pričajo družbe treznosti, ki so v življenje stopile in se veselo množé vsled njegove spodbudne okrožnice. Cerkvenemu petju večji pospeševatelj, dobrodelnim napravam naklonjeni podpornik in siromakom dobri oče pa gleda in deluje tudi čez meje svoje škofije, kakor pričajo avstrijskih škofov obravnave gledé kongrue in šolskega vprašanja. Sploh se kaže povsod vnetega katoliškega škofa, ki ima svoje srce pri sv. Očetu v Rimu, kamor rad zahaja poročat o svoji škofiji, ki pa tudi kot Avstrijan zvesto ljubi svojega vladarja, enako goreče, kakor vdani mu verniki.

Zato se duhovniki in verniki radujejo veselega dne svojega premilostivega jubilanta želeč in proseč Boga iz dna srca: Mili Bog, blagoslavljaljaj kakor do sedaj, tudi v prihodnje življenje in delovanje prevzvišenega knezoškofa-jubilanta, dodeli mu milost, da se kakor sedaj svoje srebrne maše, veselil čvrst na duhu in telesu na večer svojega življenja bogat v dobrih delih tudi svoje zlate maše!

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 27. maja.

Špiritni odsek marljivo zboruje, a le počasi napreduje; včeraj je imel dve seji, pa vendar še ni do dobrega rešil prvega zakona o špiritnem davku, ampak se bo moral ž njim še jutri pečati. Ni torej pričakovati, da bi se glavna razprava v zbornici o tem predmetu prej pričela, kakor v sredo. Današnji listi poslancem napovedujejo večerne seje, da bo mogoče do srede prihodnjega tedna dovršiti špiritni davek in nekatere druge potrebne reči. Med poslednjimi bo menda tudi vladni predlog o novi pogodbi med vlado in deželnim zastopstvom kranjskim gledé konvertovanja zemljiščno-odveznega dolga, da zbornica pooblasti vlado to pogodbo skleniti, in da nove obligacije, oziroma dolžna pisma oprosti kolektivine in pristojbine. Kadar bo ta reč na Dunaji dovršena, treba bo deželnega zakona za končno izvršitev te za deželo kranjsko jako koristne zadeve. V ta namen se bo deželni zbor kranjski k izvanrednemu zasedanju sošel morda že prvo polovico meseca junija, ker se ima s 1. julijem t. l. obračunati med državo in deželo kranjsko.

Precej po sklepu državnega zbora se snidete delegaciji v Budimpešti; v nekaterih listih trdijo, da se to zgodi 7. ali 8. junija, ali gotovega se o tem toliko časa ne more nič vedeti, dokler se ne vidi, kako bode napredovala razprava o špiritnem davku. Ako ne pojde urno izpod rok, se delegaciji snidete še-le 12. junija. Dotlej bo menda vendar-le mogoče špirit spraviti pod streho. Liberalni listi napovedujejo sicer še hude parlamentarne borbe, ali iskrena želja poslancev, da bi šli že skoraj domu, bo morda vendar-le nekoliko vplivala na skrajšanje obširnejših razgovorov. Gledé poljskega kluba omenjajo parlamentarna naznanila, da se je po večini vdal vladnim zahtevam in da ima največo zaslugo za to njegov načelnik vitez Jaworski, ki je bil onidan v tej zadevi poklican k cesarju. V plačilo za trud bode po zagotovitvi današnjih listov imenovan tajnim svetnikom. Eui trdijo, da se je to že zgodilo, drugi pa pišejo, da se to zgodi pozneje, morda še-le na jesen, in da bo ž njim ob enem odlikovanih še več drugih poslancev.

Drugi predlogi državnega zbora ne bodo posebno zadrževali. V odseku je predlog gledé podaljšanja zakona zoper anarhiste napravljaj veliko hrupa in ker je za potrditev njegovo treba dveh tretjin glasov, je očitvidno, da ga desnica brez levičarjev ne more skleniti. Vlada je sicer dokazala njegovo potrebo, ali levičarskim poslancem to ni zadostovalo, zahtevali so novih pojasnil od policijskega vodje, ker so pozabili, da so malo prej pri neki razpravi

v zbornici trdili, da policijska poročila niso nič vredna, da jim ni verjeti itd. Pri teh okoliščinah se vladi ni zdelo pametno s tem zakonom razburjati levičarske duhove in vzbujati dolge pa brezvspešne razprave v zbornici, ter dotičnega predloga raje ne bode spravljal v zbornico, ampak se bode, kadar bode treba, posluževala svoje pravice in po skupnem ukazu potrebno ukrenila.

V eni seji tega tedna bodo volitve za letošnje delegacije; vršile se bodo najbrže v kaki večerni seji, ker se za-nje potrebuje več ur in volijo poslanci posameznih dežel za-se svoje delegate. Kranjsko je dozdej največkrat zastopal grof Hohenzwart, ki je pa rekel, da zaradi obilnih službenih opravkov letos ne more v delegacijo in naj se naši poslanci dogovoré o katerem drugem delegatu.

Govor poslanca dr. Gregorca o ljudskih šolah na Koroškem in Štajerskem in o nemškem šulvereinu.

(V državnem zboru dne 3. maja 1888.)

(Dalje.)

Na željo svojega tovariša dr. Viteziča moram še omeniti, da je bil deželni poslanec g. Spinčić s pripravnic v Kopru premeščen na pripravnico za učiteljice v Gorici, in sicer, da bi mu vzeli deželno-zborski mandat. To se je bajé zgodilo na pritožbe društva „Società politica istriana“, ker je g. Spinčić kot okrajni šolski nadzornik neki agitoval za slovensko stranko. Če je to res, je jako značljivo za istrske razmere.

Deželni šolski svet nima nobenega zastopnika slovenskega naroda; izročeni smo mu na milost in nemilost.

Deželni šolski nadzornik je še vedno mož, ki nima postavne sposobnosti; na Štajerskem bi namreč eden dveh šolskih nadzornikov moral znati popolnoma slovenski. Ta gospod pa toliko zná slovenski, kakor jaz španjski ali kitajski.

Za slovenski del Štajerskega je v Mariboru učiteljska pripravnica, a ta še vedno ni vravnana po vzgledu one v Ljubljani, akoravno smo že večkrat zahtevali. Nastavljena sta dva okrajna šolska nadzornika za šest let, proti katerima smo v deželnem in državnem zboru naveli opravičene pritožbe. Oba sta agenta nemškega šulvereina, eden je celó ikonoklast, ker je ukazal več svetih podob odstraniti iz ljudskih šol v celjskem okraju z besedami: „Jaz bom že pokazal, da duhovniki nimajo ničesa opraviti v šoli“. Slovenske učitelje preganjajo in prestavljajo. Ako je slovenski učitelj kot strokovnjak izvoljen v okrajni šolski svet, ne potrdijo

ga. Odpadnikom pa gređó na roke in jim hitro preskrbé službene doklade.

Slovenska prislovica pravi: Kri ni voda. Navzlic vabam z jedne, in pretenju z druge strani ostala je večina slovenskih učiteljev zvesta materinščini, zvesta narodu svojemu; ni se dala zapeljati v izdajstvo svojega ljudstva, nepokorščino državnim postavam in kupčijo z dušami. To bodi povedano na čast tem učiteljem.

Da bi še ta upor premagali, sklenil je deželni zbor v Gradci izjemno postavo in § 15 deželne postave od 17. maja 1887 tako prenaradil, da je deželni šolski svet dobil neomejeno pravico, predstavljati učitelje „iz službenih ozirov“. Da, Schreiner je odkritosrčno rekel, zakaj je sklenjena ta izjemna postava, namreč proti onim slovenskim učiteljem, ki v slovenskih šolah ne učé dovolj nemščine.

Torej morajo učitelji zgubiti pravico neodvisnosti, šolska občina pa pravico, vplivati na nameščenje učiteljev, samo da bi bil učitelj pokorno orodje ponemčevalnega deželnega šolskega sveta v Gradci. Dalje naj bi se na mahljej zatrlé slovenske šole na Štajerskem. Z odlokom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 22. februarja 1887, št. 823 proglasili so vse slovenske šole na Štajerskem za nemške učilnice z jednorazrednimi ljudskimi šolami. L. 1882. imeli smo na Štajerskem 526 nemških, 100 slovenskih in 75 nemško-slovenskih šol; sedaj so vse nemške šole, v katerih je nemščina obligaten predmet, v višjih razredih celó poučni jezik. Po škofijskih šematizmih je 420.000 Slovencev na Štajerskem, 180.000 na Koroškem, torej skupaj 550.000. In ti so v devetletni dōbi Taaffe-Stremayr-Conrad-Gautsch tako daleč prišli, da nimajo nobene slovenske šole več. Kar smo dobili za Bachovega absolutizma, to sedaj izgubljamó.

In kaj reče c. kr. naučno ministerstvo k temu upijočemu rušenju postave po štajerskem deželnem šolskem svetu? Navadno molči. O tem sem že enkrat govoril. Tudi so gospodje poslanci dr. Poklukar in tovariši dne 18. oktobra 1887 v interpelaciji naravnost zahtevali, da naučno ministerstvo razveljavi odlok deželnega šolskega sveta v Gradci. Toda še odgovora niso dobili. Iz mojega volilnega okraja je 11 občin vložilo pritožbe proti odloku, toda zastonj; še sedaj niso rešene.

Sitno je sicer za naučno ministerstvo tukaj se odločiti, ker gospodov v Gradci noče razžaliti, torej tudi ne razveljaviti odloka, in na drugi strani tudi ne odbiti prošnje prosilcem. Zato so odlašali in, kakor je bilo včeraj povedano, rešili samo jedno pritožbo, namreč ono, ki jo je vložila šolska občina v Šmarajah.

(Konec pōh.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. maja.

Notranje dežele.

Parlamentarni krogi zatrjujejo, da se bodo *deželni zbori* zbrali meseca avgusta; državni zbor pričel bo svoje zasedanje zopet okrog dne 20. septembra.

Grof Wolkenstein je prišel iz Petrograda na Dunaj. Ogerski poskusi, da bi ga nadomestili z madjarsko osebo, so se popolnoma ponesrečili.

V *Galiciji* so zopet nemiri. V Dobczycah spoprijeli so se orožniki s kmeti ter so morali rabiti orožje. Dva kmeta sta mrtva, dva ranjena. Dvajset oseb so zaprli.

Pravda zoper *generala Dožo* je odložena do dne 9. avgusta. To je le uvod k popolni opustitvi pravde vsled višjega ukaza.

Agitacija zoper *pariško razstavo* ima svoj izvir v vplivu Nemčije, ki se zelo trudi, da bi pri vseh evropskih ministerstvih preprečila vdeležbo. V ogerskem državnem zboru je rekel Tisza, da vsakemu odsvetuje, naj ne pošlje svojih izdelkov na to razstavo.

Pri volitvi v *Karansebesu* je prodril Ludovik Mocsary. Ta mož je edini Madjar, ki je imel do sedaj pogum nasprotovati vladi gledé narodnostne politike in madjarskemu šovinizmu. Mocsary je bil pred nekolikimi meseci kandidat srbske stranke v Novem Sadu. Kakor se čuje, izvrševal bo Mocsary svoj mandat v državnem zboru.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je predvčeršnjim sprejel odbor vaticanske razstave, ki je položil račun ter prosil sv. Očeta, naj obišče razstavo, predno se bo zaključila. Papež je to obljubil ter izrazil odboru svoje zadoščenje in svojo zahvalo, da se je tako veličastno posrečila razstava. To veselje pa mu kalé nasprotniki, ki se trudijo, da bi še bolj obtežili verige, koje oklepajo v Italiji papeža in cerkev. V prvi vrsti je novi kazenski zakonik; — to je tako nečuren napad, da pač ni katoličana, ki bi pomagal, da postane zakonik pravomočen. Potem je sv. Oče podelil odboru svoj blagoslov.

Ruski minister grof Tolstoj je odpotoval na odpust, a obdržal je splošno vodstvo svojega ministerstva. Tolstoj je potrdil izvolitev grofa Ignatjeva predsednikom slovanskega dobrodelnega društva. — Povodom obletnice cesarjevega vladnega nastopa otvorila se je včeraj transkaspiška železnica do Samarkanda.

Srbsko radikalno skupščino bo v kratkem razpustil Kristić. Vendar pa tega ne bo storil prej, predno ne bodo vse za volitve važne uradniške službe v rokah „zanesljivih“ mož.

Iz *Bolgarije* se poroča, da so se zopet pokazale nove čete izseljencev v obliži Drenopolja. Vsa krdela sešla se bodo pri vasi Kavakliju v slivniškem okraju ob turško-rumelijski meji, ako jim vojaki ne bodo zaprli poti. V slučajih, ko bi se to posrečilo izseljencem, bati se je velikih nemirov v nesrečni Bolgariji.

Nemške carinske naredbe zoper *Rusijo*, koje so z veliko važnostjo napovedovali listi, dosegle niso v Petrogradu zaželjenega učinka. Zaradi tega so jih začeli v Berolinu preklicavati. Poluuradna „Post“ zatrjuje, da se ž njimi ni hotelo resno pretiti, marveč le naglašati, da je Nemčija opravičena braniti svoje koristi, ako ostane Rusija pri svoji dosedanji carinski politiki.

Bolezen *nemškega* cesarja je provzročila, da se je marsikaj zakasnilo, kar bi se bilo moralo po mnenju političkih krogov takoj zgoditi po vladnem nastopu cesarja Friderika. Toda ti pričakovani dogodki so bili vendar le samo vprašanje časa. Kakor se poroča iz Berolina, odstopila bodeta minister notranjih zadev pl. Puttkamer in policijski predsednik pl. Richthofen.

Francoski ministerski predsednik Floquet in minister Loekroy sta prišla v Laon, kjer so otvorili neki licej. Pri sprejemu tamošnje posadke je rekel Floquet častnikom: Vlada se zanaša na armado, da varuje republikansko prostost zoper vsacega, kdor bi jo hotel napasti.

Dne 21. aprila je v *italijanski* zbornici naznanil poslanec Cavalotti, da bo interpeloval Crispija o stanji notranje politike. Crispi je rekel, da ne sprejme te interpelacije. Cavalotti je hotel potem vložiti splošno interpelacijo o interpelacijskem pravu, pa tudi to je odklonil ministerski predsednik. Cavalotti se je sklical na zbornico, a ker je ta glasovala za Crispija, odpovedal se je svojemu poslanstvu. Milanski volilci imeli so sedaj v zadnji stopinji razsoditi mej Crispijem in svojim poslancem. Pri včerajšnji volitvi v Milanu je zopet prodril Cavalotti s 6200 glasovi ter je tako obsodila narodova volja Crispija.

Turški sultan je zaukazal ministru zunanjih zadev, Saidu paši, naj pozdravi v njegovem imenu grško kraljico, ki se je na svojem potovanju v Odeso predvčeršnjim peljala skozi Bospor.

Španski minister Sagasta je čestital avstrijskemu razstavnemu odboru, rekoč načelniku Lindheimu: Avstrija je dosegla velikanski vspanj na razstavi, ker takó srečno spoja umetnijo z industrijo.

Plemeniti okus avstrijskega umetniškega obrta je dosegel novo slavo. — V Barcelono je došel švedski kralj.

Izvirni dopisi.

Iz *Rihemberga*, 22. maja. Kdor bi slučajno prišel v Škrbino na Krasu, ne pozabi naj ogledati si v župni cerkvi nove orglje, ki jasno pričajo, da revni narod slovenski, ako se mu je tudi na pustem Krasu boriti v potu obraza za skromen obstanek, visoko ceni v svoji trdni zvestobi do sv. cerkve krasen hram božji, a nas tudi navdajajo s ponosom, da imenujemo izdelovalce takih orgelj svoje rojake.

Že zunanja oblika orgelj prikopi se vsakemu opazovalcu na prvi pogled; posebno je manual krasno, izborno delo. Slog okrovu je strogo cerkven. Svira se na instrumentu z lahkoto ter skladje ne provzroča pri tem čisto nobenega ropota. Orgljavec zre proti glavnemu oltarju. Manual ima 54 tipk, pedal 25. Registri v manualu so nastopni: principal 8', bourdon 8', gamba 8', harmonična flavta 8', dulce 4', gamsov rog 4', oktava 4', mikstura z $2\frac{3}{4}'$, 2' in $1\frac{2}{3}'$, trompeta 8'; v pedalu: globoki bas 16', oktavní bas 8' in pozavna 8'; poleg tega so: manualni in pedalni sklep ter zbiralniki za piano, mezzoforte in fortissimo. Posebno zadnja naprava z zbiralniki jako ustreza igralcu, ker mu ni treba mej sviranjem z rokama odpirati posameznih registrov, a more pri tem vendar izvabljeti orgljam tihe, polujake in najmočnejše glasove. Piščali so od cina, le pri globokem basu, oktavnem basu in bourdonu so lesene. Glasovi posameznih registrov so popolnoma označilni; dulce je mil, mehak in ljubek, principal močan, pevajoč, flavta čvrsta, a pri tem vendar čista in milobna; polne orglje pa donijo veličastno in močno. Meh je v orgljah in se goni z roko. Sestavljen je iz dveh tromb in vodoravnega regulatorja. Železne šine po Schröderjevi sestavi provzročujejo, da enakomerno piše sapa. Mehanika je od črno-likanega železa ter se premika ter vrsti na stoeih od medí; povsodi podloženo usnje zabranjuje najmanjši ropot. Sapanica je na stožce. Orglje so tako vrejene, da se lahko pride do vsacega posamičnega dela. Ako še dostavim, da je cena tem mojsterskim orgljam, ki vsestranski zadostujejo zahtevam sedanje dóbe, le 1537 gold., naglašati mi menda ni treba še posebej, da smeta biti ponosna „brata Zupan“ v Kamnigoricí pri Kropi na to svoje delo.

Vsled poziva škrbinskega županstva pregledala sta orglje gg. Ambrož Poniž in neki laški orgljarski mojster iz Gradiške, imenom Peter Zannini, ter se o njih izrazila jako laskavo za „brata Zupan“. Posebno Peter Zannini, ki kot orgljarski mojster gotovo ne bo hvalisal svojega slovenskega tekmeča, ako bi ga k temu ne prisilila ravno solidnost in dovršenost orgelj, čudil se je jako, kako moreta brata Zupan tako lično, krasno in točno delo napraviti za tako nizko ceno.

Dnevne novice.

(Iz državnega zbora) se nam poroča dne 28. t. m.: Delegaciji se snidete dne 9. junija v Budimpešti, kakor naznanja danes zbornici predloženi dopis ministerskega predsedništva. Volitve delegatov se bodo pa vršile v petek, 1. junija, zvečer v nalašč za to napovedani seji. — Dnevni red današnje seje šel je urno izpod rok; volitev poslanca Verganija je bila potrjena, ravno tako podpore za nekatere po vodi in slabi letini poškodovane kraje na Gališkem. Tudi je bila rešena neka peticija posestnikov ladij v Dalmaciji za državno podporo. Zadnja točka je bil zakon gledé odpisavanja zemljišnega davka vsled elementarnih nezdog. Govorila sta pri tej priliki nekoliko besed poslanca Vošnjak in Richter, potem je bil zakon sprejet, kakor ga je sklenila gospodska zbornica. Ob polu eni popoldne je bila seja že končana. Prihodnja seja bo jutri in pride na vrsto špiritni davek, o katerem je bilo danes poslancem razdeljeno poročilo.

(Premil. g. knezoškofu) poklonila se je danes popoldne ob 10. uri vsa mestna duhovščina povodom petindvajsetletnice njegovega mašništva. Preč. g. stolni dekan, dr. Pauker pl. Glanfeld, čestital je prevzvišenemu vladiki imenom vse kranjske duhovščine.

(Konvertovanju zemljiščno-odveznega dolga kranjskega) je, kakor se nam 28. t. m. poroča z Dunaja, ministerski svet že pritrnil. Jutri se v potrenje predloži presvetlemu cesarju, v sredo pa bode dotični predlog morda že izročén državnemu zboru.

(F. Z. M. baron Kuhn) pripeljal se je včeraj v Krško ter po kratkem prestanku odpotoval v Celje.

(Klub slov. biciklistov) imel bode v četrtek 31. t. m. pri ugodnem vremenu svoj društveni izlet. Odhod točno ob 2. uri popoldne.

(Meščanska vojašnica) ljubljanska imela je v nedeljo v magistratni dvorani ob 10. uri popoldne svoj občni zbor pod predsedstvom gosp. vodje J. N. Horaka. Vodja naznanja, da mu je danes čast in veselje otvoriti petindvajsetletni občni zbor meščanske vojašnice, odkar je temu zavodu na čelu. Overovateljema zapisnika občnega zbora imenuje g. vodja gg. dr. Stareta in umirovljenega polkovnika Seemann, kot skrutinatorje gg.: Ničmana, Bilino in Regalija. Gospod Horak naglašá, da je stanje premoženja meščanske vojašnice povsem povoljno. Društvo ni le brez vsacega dolga, nego hrani še prebitka 1162 gld. 67 kr., katera svota je naložena proti $4\frac{1}{2}\%$ obrestim pri obrtnem posojilnem društvu, nad 1000 gld. pa ima društvo meščanske vojašnice tekem leta še pričakovati od vojaške oblasti. Ko se bodo izplačali iz navedene svote vsi troški, potem se bode konečni preostanek v smislu predloga gosp. dr. Stareta, kateri je bil sprejet v lanskem občnem zboru, razdelil tako, da 30% čistega dobička ostane za stavbeni zaklad zavoda meščanske vojašnice, 70% pa se razdeli po številu mož, kolikor jih ima vsak solastnik na meščanski vojašnici zavarovanih ali vknjiženih. Vodja dalje naznanja, da je vojaško vodstvo tukajšnje bolnice vprašalo, ali bi se hotela meščanska vojašnica prepustiti i za bolnico v slučajih mobilizacije. Vodstvo, pravi g. Horak, je na ta dopis odgovorilo, da to storí radovoljno in prepusti za bolnico tudi vso vnanjo opravo vojašnice, katera je društvena lastnina, nikakor pa ne more pripraviti nove hišne oprave za bolnico v prostorih vojašnice, ker ne vé in ne more znati, koliko časa se bode vojašnica kot bolnica rabila. Konečno naznanja še g. vodja Horak, da je došla zahvala vrhovnega vojaškega poveljništva v Ljubljani za 40 gld., katere je poklonilo društvo lansko leto na rojstni dan presvetlega cesarja v zboljšanje kosila v meščanski vojašnici nastanjenih vojakov. Prečita se potem po g. Lahajnerju zapisnik zadnjega občnega zbora, kateri se brez ugovora odobri.

Sklep računa o premoženju meščanske vojašnice v Ljubljani kaže dohodkov 3063 gld. 14 kr. in toliko troškov, odštevši prej omenjeno svoto pri obrtnem društvu in blagajnični ostanek koncem decembra l. 1887. v znesku 108 gld. 42 kr. Po navétu preglednikov gg. M. Muka in Jos. Gerberja se sklep računa kot pravilen odobri in izreče vodstvu absolutorij. G. Regali želí, naj bi se v poročilu tudi izkazal stan premoženja. Vodja g. Horak odgovorí, da se je premoženje v denarji naznanilo, da pa je poslopje meščanske vojašnice vredno 40.000 gld. Za vojake v meščanski vojašnici nastanjene dovoli po predlogu g. Horaka občni zbor na cesarjev rojstni dan 40 gld. v spomin štiridesetletnice, za požarno brambo ljubljansko 10 gld. in na predlog g. Tertnika za trnovsko kot farno cerkev vojašnice 20 gld. Predlog g. Pakiža, naj bi se dovolilo „Katoliškemu rokodelskemu društvu“ 50 gld. za njegovo hišo, se ni odobril. — V odbor so bili izvoljeni gg.: Fran Tertnik, Ferdo Bilina, Jakob Milavec in Ant. Kremžar; za preglednike gg. M. Muk in Josip Gerber. Koncem zborovanja poprime besedo g. dr. Staré in naglašá, da je g. Horak vodil danes 25. občni zbor; povdarja dalje njegovo izvrstno delovanje pri meščanski vojašnici ter mu izreče v imenu vseh solastnikov gorko zahvalo. Polno dolgov, slabo poslopje je prevzel kot vodja g. Horak, in danes je vojašnica brez dolga, dozidalo se je novo poslopje, ki je stalo nad 10.000 gld., popravilo staro poslopje popolnem in prištedilo še toliko denarja, da bo vsak sopoestnik po zneskih, katere bode dobil iz meščanske vojašnice, popolnoma prost vseh naklad, katere mu nalaga nova postava za vojaško nastanjanje. Zahvali se zato g. dr. Staré vodji meščanske vojašnice, g. Horaku, prav srčno za izvrstni vspanj in izrazi željo, naj bi še mnogo let vodil ta koristni meščanski zavod. Zakliče mu trikrat „živio“, kateremu zbor veselo pritrđi. Gosp. Horak se zahvali ter pristavi, da je rad deloval za ta zavod.

Prevzel ga je pred 25 leti v jako slabem stanju s 5250 gld. dolga. Mnogokrat je mislil, da ne bode šlo, a Bog je pomagal, danes je prizidano še lepo poslopje, ki je veljalo nad 12.000 gld. Vojašnica, vredna 40.000 gold., je brez dolga in še nad 2000 gold. je prihranjenega denarja. Tudi v prihodnje bo radovoljno deloval na korist društvu. Potem se zborovanje sklene.

(Vabilo) k obnemu zboru in veselici, katero priredi podružnica Žalec družbe „sv. Cirila in Metoda“ na dan Telovega, t. j. 31. t. m. v gostilnici gospoda J. Hausenbihlerja v Žalci. Vspored: 1. Občni zbor: Pozdrav predsednika. Slavnostni govor. Predlaganje računov za preteklo leto. Vsprejem novih udov. Volitev novega odbora. 2. Tombola, katere čisti dobiček je društvu namenjen. 3. Prosta zabava. — Pri tej slavnosti sodeluje šmarska godba in žavski pevski zbor. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstop prost. K prav mnogobrojni vdeležbi vabi uljudno načelnništvo žalske podružnice.

(Na Šmarni gori) ukradel je v nedeljo popoldne neznan tat v zakristiji vso nabrano miloščino.

(Dva beguna) prijeli so pri Mariboru. Bila sta ubežna lovca 2. lovskega batalijona, ki je sedaj v Bihači.

(V Celji) so ječe pri e. kr. okrožnem sodišči zopet prenapolnjene. Da pripravijo prostor za nove kandidate, poslali bodo nekaj bolj „zrelih“ drugam.

Telegrami.

Bruck ob Litavi, 28. maja. Danes zjutraj ob 3/4 7. uro sta prišla cesar in cesarjevi nadzorovat vojaštvo.

Budimpešta, 28. maja. Državni zbor je pričel danes posvetovanje o davku od špirta. Tisza je v daljšem govoru zagovarjal postavni načrt; ko bi se zavrgel, bil bi to hud udarec za državno gospodarstvo.

Berolin, 29. maja. „Norddeutsche“ pravi, da naredbe gledé potnih listov niso nasilstva, marveč le izid skupne politike, da se utrdi pridobljena posest v Alzaciji. Vedno rastoče narodno sovraštvo ne dovoljuje Nemcem hoditi v Francijo brez nevarnosti za njihovo življenje, zaradi tega pa tudi ne bo nikdo obžaloval, ako bodo francoske protinaredbe zabranjevale Nemcem vhod v Francijo; s tem se bodo le kolikor mogoče mednarodne razprtije preprečile.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
28.	7. u. zjut.	732.9	11.6	sl. vzhd.	megla	0.00
	2. u. pop.	731.0	24.8	sr. jzap.	jasno	
	9. u. zveč.	731.0	17.8	sl. jzap.	del. jasno	

Zjutraj megla, potem jasno, malo vetro. Srednja temperatura 18-1° za 1-8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

29. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16%	80 „ 20 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ — „
Akcije avstr.-ogorske banke	867 „ — „
Kreditne akcije	279 „ 10 „
London	126 „ 75 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 03 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ 12 1/2 „

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

vezanje knjig,

kot: Missale Romanum, brevirjev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig. Prevzemam jih tudi v varstvo, prodajo, razpošiljatev in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela izvršujem v baržunu in svili.

Pišli zasluzki so me prisilili, da se obrnem tem potem do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman, (10)

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.

Preselitev in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti prečastiti duhovščini najljubneje naznanjam, da sem se preselil s svojo

klobučarsko in krznarsko trgovino

v **Kirbiševo hišo na Kongresnem trgu poleg gledališča.**

Zahvaljeva se p. n. občinstvu za dosedanje zaupanje, obljubujem, da bom najtočneje izvrševal vsa naročila ter z dobrim, bodisi klobučarskim bodisi krznarskim blagom zadovoljeval vsestranskim zahtevam.

Odličnim spoštovanjem

A. Krejči,

(10) klobučar in krznar v Ljubljani.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljuben Dobsoner,

za Franciškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnat barve v ploščevinastih puščah (Blechlüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneči najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Razstava Maxove slike v slavnostni dvorani zgornje realke.

Slavna velika Kristusova slika

„Dopolnjeno je!“

Slikal Gabriel Max.

To genijalno delo, ki v priprsti mogočnosti in prepričevalni nadnaravnosti vsesplošno obseza v istinitem pomenu in večnem učinku rešenje sveta na Golgati, razstavil je praški dvorni založnik umetnin Nikolaj Lehmann za kratek čas (začeni s četrtkom 31. maja). Vsak dan od 9. ure popoldne do 6. ure zvečer. (Vstopnina 20 kr.)

Ta slika je bila že razstavljena v umetniških društvih mnogih umetniških mest in v škofovskih palačah tu- in inozemstva ter je povsod vzbudila splošno zanimanje. (1)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: alfarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvirje za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Pomoč

je ponuja pri vseh boleznih, posebno pri taci, ki navstanejo vsled sprijene krvi, dalje pri božjasti, živčnih boleznih, boleznih v ušesih, pljučnih in želodčnih boleznih, naduhih, slabostih, protinu, trganji po udih in vseh ženskih boleznih. Trakulja se zajamčeno odstrani z glavo v 2 urah. Metoda, ki je hitra in gotova, podpira se z izvrstnimi in mnogostranskimi izkušenimi sredstvi. Obširna poročila s pismenimi znakami za odgovor naj se pošljejo nasledov: (3)

„Hygiea-Officin“

Vratislava (Breslau) II.

Zahvala.

Govodom praznovanja petdesetletnice ljubljanskega trgovskega bolniškega in penzijskega društva došlo mi je s strani gospoda vodje A. Dreota, od vodstva društva in vseh društvenikov, hahor tudi od vseh trgovcev ljubljanskega mesta telih dohazov priznanja za moje skromno delovanje v prid temu društvu, da mi je naleg izreči tem potem vsem gospodom presčno zahvalo. Tudi vsem drugim svojim prijateljem in dobrotnikom društva, kateri so mi čestitali o priliki te izredne slavnosti, izreham prav gorke zahvalo.

V Ljubljani 27. maja 1888.

Matevž Freun, (1)

vodje namestnik trgovskega bolniškega in penzijskega društva ljubljanskega.

OTOMANE,

:::gld. 38 a.v.::

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozameritjo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzoreci blaga resnim kupeem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadrazten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje. ☛

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

ni nikakor sredstvo, ki skoraj raztrga črevesa in sili naravno njih delovanje! Marveč ta esenca je polajševalna pa vendar gotova, uspešna pomoč, ki le podpira naša notranja telesna delovanja in tedaj ne škodi črevesom nikdar, če bi se še toliko časa zavživala. Ona ozdravlja vse obolelosti želodčeve in telesne, vranične in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žilo, vsako telesno zaprtje, vodenico, dolgo trajajočo drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrh najuspešnejše sredstvo zoper gliste pri otrocih. — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., poštno stroške trpi p. t. naročniki. V steklenicah po 15 kr. dobiha se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiha v lekarni Rizzoli-jeve. (2)

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „Narodni Tiskarni“ in v „Katoliški Bukvarni“. Stane 40 kr., po pošti 45 kr. (4)